

Merikaupungin osayleiskaavan tavoitteet

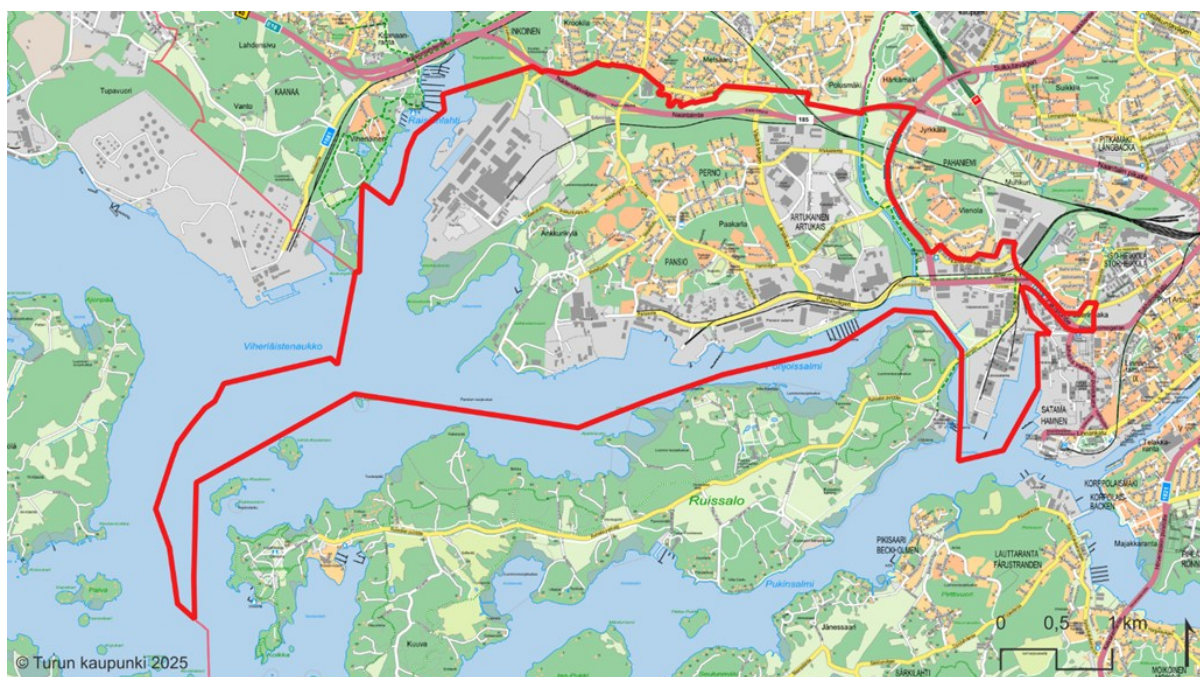

TURKU

Kaupunkiympäristö, Kaupunkikehitys, Yleiskaavoitus
24.9.2025

Sisällys

Tavoite 1 Monipuoliset asumisvaihtoehdot ja palvelut	2
Tavoite 2 Elinkeinotoiminnot.....	4
Tavoite 3 Hyvinvointi	6
Tavoite 4 Luontopositiivisuus.....	8
Tavoite 5 Kestävä liikkuminen	10
Tavoite 6 Turvallinen elinympäristö.....	13
Tavoite 7 Haitallisten ilmastovaikutusten minimointi ja ilmastomuutokseen sopeutuminen	14

Kuva 1. Osayleiskaavan rajaus.

Tavoite 1 Monipuoliset asumisvaihtoehdot ja palvelut

Kaavan tavoitteet

Kaava mahdollistaa alueelle monipuolisen asuntotuotannon. Alue tarjoaa viihtyisää ja monien ulottuvilla olevaa asumista meren läheisyydessä. Asuinalueiden tulee olla sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäviä. Alueen voimakas uudistaminen lisää myös vanhojen kortteleiden vetovoimaa. Monipuolistuva asukasprofiili torjuu osaltaan eriytymiskehitystä.

Kaava mahdollistaa monenlaisia talotyyppejä aina omakotitaloista kerrostaloihin. Lapsiperheiden tarpeet huomioidaan suunnittelussa.

Osayleiskaavan aluevarauksin mahdollistetaan Merikaupunki-vision mukainen toteutus, jossa vision mukaiselle alueelle on esitetty asuntorakentamista yli 30 000 asukkaalle. Yleiskaavan tavoitevuoteen 2050 mennessä tästä arvioidaan toteutuvan asuntorakentamista noin 15 000 asukkaalle.

Vahvasti kasvava kaupunginosa houkuttelee monipuolisia palveluja, lisää vetovoimaa ja investointeja myös vanhojen asuntojen kortteleissa, hidastaen segregatiota.

Alueen palvelut tukeutuvat pääosin uuteen joukkoliikennereittiin. Pyritään minimoimaan rakentamisen hiilipäästöt.

Toimenpiteet:

- Osoitetaan aluevaraukset kerros- ja pientaloille sekä tarvittaessa keskitetyille pysäköinnille.
- Edistetään monimuotoista asumista eri ikäryhmille ja eri elämäntilanteissa oleville kaupunkilaisille (talotyypit ja hallintamuodot)
- Osoitetaan tarpeelliset tilavaraukset alueen yksityisille ja julkisille palveluille.
- Vähennetään ilmastovaikutuksia rakentamiskäytöksillä
- Ohjataan kaavamääräyksillä vähähiiliseen rakentamiseen ja vähähiilisten rakentamisen materiaalien käyttöön.

Selvitykset:

- Palveluverkkoselvitys ja kaupungin palvelutilojen hankesuunnitelma
- Vision rakentamiskäytöksien toteutettavuus ja kustannusvaikutukset sekä vaikutukset ilmastotavoitteiden toteutumiseen (täyttömaalle, rakennettaville saarille tai osittain meren päälle rakentaminen)
- Meriarkeologian esiselvitys Pohjoissalmen alueelta

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Tehokas ja taitava maankäyttö mahdollistaa monipuolisen asumisen. Vahvistamme merellisyttä kaupunkilaisten asumisessa.

Turun erilaiset asuinalueet ovat houkuttelevia ja alueiden eriarvoisuus on vähentynyt merkittävästi.

Luomme hyvää arkea, viihtyisiä, saavutettavia ja turvallisia asuinalueita sekä ihmisten erilaisia elämäntilanteita tukevia palveluita.

Pormestariohjelma 2025–2029. Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta, kestäväää kasvua ja inhimillisiä tavoitteita (Kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 81)

Turussa jokainen asuinalue on hyvä asuinalue, ja kaupunkitasoinen mahdollisuuksien asunto- ja maankäyttöpolitiikka edistää monimuotoista asumista eri puolilla kaupunkia eri ikäryhmille ja eri elämäntilanteissa oleville kaupunkilaisille. Asuinalueiden eriytymistä puretaan asuntopolitiikan, maankäytön ja kestäväan kaupunkiliikkumisen keinoin. Palveluverkon kehittämisessä tulee huomioida asuinalueiden erityispiirteet entistä paremmin.

Turku tekee kauas kurottavaa ja suunnitelmallista asuntopolitiikkaa. Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella turvataan kohtuuhintaisen asuntotuotannon hyvä määrällinen ja laadullinen toteutus asuinalueiden tasapainoisen kehityksen edistämiseksi ja segregaatian ehkäisemiseksi.

Turku haluaa houkutella lapsiperheitä hyvillä palveluilla ja viihtyisällä ympäristöllä. Perheasuntojen määrää tulee yhä pyrkiä kasvattamaan. Tulevalla valtuustokaudella pyritään lisäämään pientalokaavoitusta paitsi täydennysrakentamisella, myös uusilla asuinalueilla.

- Lisätään pientalotonttien tarjontaa.
- Puretaan segregatiota maankäytön ja kaavoituksen keinoin.

Segregaation ja sen vaikutusten vähentämisen strategiset tavoitteet ja toimintamalli (Kaupunginhallitus 10.6.2024 § 208)

Strategiset näkökulmat:

2. Alueellinen tarvelähtöisyys palveluiden laadussa ja saatavuudessa alueiden erityispiirteet huomioiden. Palveluverkon tarkoituksenmukainen kehittäminen sekä julkisissa palveluissa että yksityisten palveluiden toimintaedellytyksissä. Tähän liittyy *liikenteellisen saavutettavuuden varmistaminen*, jossa huomioidaan mm. tärkeimmät työpaikka-alueet ja kaupunkikeskusta suhteessa asuinalueisiin.

3. Hyvä asuinalueiden koettu laatu kaikilla asuinalueilla. Välitön asuin ympäristön laatu, julkinen kaupunkitila, viihtyisyys ja turvallisuus ovat keskeisiä alueellisen eriarvoisuuden vähentämisessä.

4. Kaupunkitasoinen mahdollisuuksien asuntopolitiikka. Tarkoittaa pitkän aikavälin tavoitteena monipuolista, erilaisten kotitalouksien sijoittumisen mahdollistavaa asuntokantaa ja hallintamuotojakaumaa asuinalueilla laadittavan ja laajaan yhteistyöhön perustuvan asuntopolitiikan tavoitteiden mukaisella tavalla asunnottomuuden poistaminen mukaan luettuna.

Tavoite 2 Elinkeinotoiminnot

Kaavan tavoitteet

Turvataan nykyisten avaintoimijoiden kuten meri-, elintarvike- ja lääketeollisuuden yritysten toimintaedellytykset. Rannan lähellä olevien nykyisten toimintojen sijaintia tarkastellaan uudelleen. Mahdollistetaan uusien merellisten elinkeinojen sijoittuminen meren läheisyyteen. Mahdollistetaan asumisen ja työpaikkojen sekoittuminen uusilla korttelialueilla.

Osayleiskaavan aluevarauksin mahdollistetaan Merikaupunki-vision mukainen toteutus, jossa vision mukaiselle alueelle on esitetty työpaikkarakentamista 10 000 työpaikalle. Yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä tästä arvioidaan toteutuvan työpaikkarakentamista noin 5 000 työpaikalle.

Toimenpiteet:

- Selvitetään alueen teollisuuden ja logistiikan avaintoimijoiden tilantarpeet sekä tulevaisuuden laajentumistarpeet ja huomioidaan ne kaavassa.
- Meren läheisyydestä riippuvaisille toiminnoille varataan tarvittavat ranta-alueet.
- Rannoilla sijaitseville toimijoille, jotka eivät ole riippuvaisia meren läheisyydestä, osoitetaan uusia sijoittumispaikkoja Artukaisiin.
- Ohjataan kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä toiminnoiltaan sekoittuneeseen kaupunkirakenteeseen.

Selvitykset:

- Nykyisten avaintoimijoiden tilantarpeet sekä tulevaisuuden laajenemistarpeet
- Yritysvaikutusten arviointi

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Tehokas ja taitava maankäyttö mahdollistaa monipuolisen asumisen sekä työpaikkojen luomisen ja yritysten sijoittautumisen.

Turku ja Turun seutu kasvavat vähintään samaa vauhtia muiden suurten kaupunkiseutujen kanssa. Työkäiset Turkuun muuttavat lisäävät kaupungin ja yritysten kilpailukykyä.

Turku houkuttaa kasvuyrityksiä ja investointeja tarjoamalla osaavaa työvoimaa, hyviä sijoittautumispaikkoja, toimivat kärkialat ja verkostot sekä laadukkaat logistiset yhteydet. Turku on yritysystävällinen kaupunki.

Työttömyysasteemme on maan suurten kaupunkien keskiarvoa matalampi.

Pormestariohjelma 2025–2029. Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta, kestäväää kasvua ja inhimillisiä tavoitteita (Kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 81)

Tärkeä osa vaikuttavia työ- ja elinkeinopalveluja on yrittäjyyden edistäminen ja tukeminen. Turku tarvitsee elinvoimaisia yrityksiä, työpaikkoja, innovaatioita ja investointeja.

Toimenpiteet:

- Yritysten sijoittumista Turkuun tuetaan aktiivisella vuoropuhelulla sekä riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tontti- ja toimitilatarjonnalla.

Turun tavoitteena on olla Suomen dynaamisin ja asiakaslähtöisin elinkeinoelämän kumppani, joka luo kestäväää kasvua ja hyvinvointia. Turku tarvitsee elinvoimaisia yrityksiä, työpaikkoja, investointeja ja innovaatioita kasvaakseen.

Vetovoimainen ja kestävä matkailu vahvistaa Turun elinvoimaa. Saariston ja laajemminkin merellisyyden luonto- ja matkailuarvot huomioidaan kaupunkisuunnittelussa ja elinvoimatyössä. Matkailupotentiaalin kasvattamisessa on tärkeää huolehtia saavutettavuudesta, korostaa merellisyyttä, luoda ympärivuotista kiinnostusta ja tuoda esiin ruoka- ja ravintolakulttuuria.

Tavoite 3 Hyvinvointi

Kaavan tavoitteet

Monimuotoisen luonnon läheisyys vahvistaa ihmisten hyvinvointia. Ranta- ja merialueiden, Raisionjokilaakson sekä tammimetsien ja muiden viheralueiden tarjoamat monipuoliset luontokokemukset ovat kaikkien ulottuvilla. Luonnonläheisessä ympäristössä asuminen ja työskentely parantaa elämänlaatua.

Laajat luontoalueet ja niitä yhdistävät viherkäytävät muodostavat yhtenäisen virkistysalueiden verkoston. Kaikkialta on lyhyt matka liikunnan ja leikin mahdollistaviin puistoihin ja viheralueille. Meren rannat avautuvat yleiseen virkistyskäyttöön ja tarjoavat kaikille avoimia merellisiä palveluita. Raisionjoen luonnonläheinen ympäristö kannustaa liikkumaan ja nauttimaan ulkoilmasta. Artukaisten laaja liikuntakeskus lisää alueen vetovoimaa ja edistää sekä uusien että alueella olevien asukkaiden aktiivista elämäntapaa.

Alueen rakentuminen kestää pitkään. Vanhat teollisuuskiinteistöt ympäristöineen tarjoavat mahdollisuuden monipuoliseen väliaikaiseen ja pysyvään kulttuuri- ja tapahtumatoimintaan.

Toimenpiteet:

- Muutetaan meren rantoja yleisiksi alueiksi.
- Osoitetaan uusi ulkoilureitti Raisionjoen länsipuolelle.
- Vahvistetaan virkistykseen sopivia viheryhteyksiä.
- Varmistetaan olemassa olevilta asuinalueilta yhteydet rannoille.
- Huomioidaan mahdollisen uimarannan sijoittuminen Oravaisten rantapuiston alueelle.
- Osoitetaan tarpeelliset tilavaraukset ja reitit alueen lähiliikuntamahdollisuuksien turvaamiseksi.
- Tutkitaan mahdollisuuksia tapahtumajärjestämiseen, kulttuuritarjontaan ja väliaikaiskäyttöön.
- Otetaan käyttöön 3-30-300-tavoite yleiskaavan mahdollistamissa rajoissa.

Selvitykset:

- Liikuntapalveluverkkoselvitys
- Selvitys vesiurheilukeskuksen sijoittumisesta alueelle
- Metsäverkoston saavutettavuus (tehty)
- Lähivirkistysalueiden saavutettavuusanalyysi (nykytilan ja suunnitelman vertailu)
- Vapaat rannat -selvitys (käynnissä)

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Luomme hyvää arkea ja mahdollisuuksia merkitykselliseen ja onnelliseen elämään. Se tarkoittaa viihtyisiä, saavutettavia ja turvallisia asuinalueita, ihmisten erilaisia elämäntilanteita tukevia palveluita, sekä mahdollisuuksia virkistykseen, työhön ja itsensä kehittämiseen.

Lähialueen luonnon hyvinvointi parantaa asukkaiden elämänlaatua ja tasaa voimistuneiden sääilmiöiden vaikutuksia.

Liikkuva ja aktiivinen kaupunkilainen voi hyvin.

Pormestariohjelma 2025–2029. Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta, kestäväää kasvua ja inhimillisiä tavoitteita (Kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 81)

Kestävä kaupunkirakenne edistää kaupungin ilmastotavoitteita, viihtyisyyttä ja asumisen laatua sekä kaupunkilaisten hyvinvointia. Luontoa ja lähimetsiä löytyy myös kaupunkirakenteen sisältä. Kaupunki voi olla tiivis, mutta sen tulee olla viihtyisä, vihreä ja pystyä sopeutumaan ilmastomuutokseen.

Toimenpiteet:

- Toteutetaan Merellisen Turun visiota.
- Uusia asuinalueita rakennettaessa säilytetään olemassa olevaa kaupunkivihreää.
- Viheralueiden määrää pyritään lisäämään osana kestäväää ja houkuttelevaa kaupunkiympäristöä.
- Viihtyisyyden ja vehreyden lisäämiseksi otetaan kaavoituksessa käyttöön 3-30-300-tavoite, jossa uusien alueiden suunnittelu aloitetaan lähtökohdasta, että jokaisesta ikkunasta näkyy vähintään kolme puuta, latvuspeittävyys on 30 % ja viheralueelle on matkaa enintään 300 metriä.

Tavoite 4 Luontoposiitivisuus

Kaavan tavoitteet

Luonnon monimuotoisuus ja viherpinta-ala lisääntyvät. Alueen kehittäminen kunnioittaa sen luontoa ja huomioi niin kasvien kuin eläintenkin tarpeet. Laajat luontoalueet, toisiinsa kytkeytyvät viherkäytävät ja meriympäristö muodostavat verkoston, joka tukee luonnon monimuotoisuutta ja varmistaa sen elinvoimaisuuden tulevaisuudessa. Laadittavien kattavien luontoselvitysten pohjalta tehdään vaikutusten arviointi, jonka perusteella minimoidaan alueen maankäytön muutosten haitalliset luontovaikutukset.

Toimenpiteet:

- Pyritään säilyttämään olemassa oleva vihreä.
- Lisätään viherpinta-alaa
- Ennallistetaan luontoa ja luodaan uusin ympäristöjä.
- Vahvistetaan ekologisia yhteyksiä.
- Lisätään luontopohjaista hulevesien hallintaa.

Selvitykset:

- Selvitykset luontotyypeistä, luonnonarvohehtaareista, arvokkaista luontokohteista, saukoista, lepakoista ja paikkauskollisista uhanalaisista lintulajeista
- Selvitykset vedenalaisista luontotyypeistä, kutualueista ja vaellusväylistä
- Selvitys Raisionjoen kalastosta sekä virta- ja koskipaikoista
- Selvitys alueen latvuspeittävydestä
- Selvitys alueen luonnon ennallistamispotentiaalista ja viheralueiden lisäämisestä (sis. hyvityspankin ja verkostotarkastelun)
- Periaatteet luonnon monimuotoisuuden lisäämisestä korttelirakenteessa
- Natura-vaikutusten arviointi

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Turku on vuonna 2030 yksi maailman johtavista ilmasto- ja luontokaupungeista.

Ekologiset arvot ohjaavat kaavoitusta, rakentamista ja liikkumisratkaisuja. Kestävä elämäntapa ja merkityksellinen elämä kulkevat Turussa käsi kädessä.

Pormestariohjelma 2025–2029. Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta, kestävää kasvua ja inhimillisiä tavoitteita (Kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 81)

Turku kantaa suurta vastuuta ilmastonmuutoksen hidastamisesta ja luontokadon torjumisesta sekä omalla hiilineutraaliustavoitteellaan ja luonnon monimuotoisuusohjelmallaan että kansallisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä laajempien vaikutusten saavuttamiseksi.

Turku pyrkii luontoposiitiviseksi kaupungiksi.

Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on globaali uhka ilmastonmuutoksen ohella. Alueellisesti monimuotoisuuden heikkenemistä voidaan torjua paikallisia luontotyyppejä huomioimalla ja suojelemalla.

Saaristomeren suojelu on yksi valtuustokauden painopistealueista. Turku sitoutuu ottamaan saariston ainutlaatuisen luonnon ja monimuotoisen biosfäärin huomioon kaikissa siihen liittyvissä päätöksissään. Saaristomeren kuormitusta on vähennettävä alueellista osaamista hyödyntämällä ja kaupungin omilla toimilla.

Toimenpiteet:

- Hulevesien suodatusta tehostetaan.
- Kaupungin omistamien maa-alueiden aiheuttamaa ravinnekuormitusta vähennetään suunnitelmallisesti.

[Ilmastosuunnitelma 2029](#) (Kaupunginvaltuusto 16.5.2022 § 103)

Vesistöt ja viheralueet muodostavat eheän ja monimuotoisen ekologisen verkoston. Yleiskaavatyössä tunnistetut puuttuvat yhteydet toteutetaan ja olemassa olevaa kaupunkirakennetta kehitetään vehreämpään suuntaan. Erityistä huomiota kiinnitetään olemassa olevien metsien ja puiden vaalimiseen kaavatyössä ja tarkentuvassa toteutussuunnittelussa.

Olemassa olevat viheralueet pyritään säilyttämään ja kaupunkiluontoa sekä viherrakentamista lisätään kaupungin tiivistyessä. Viheralueita kehitetään ja ylläpidetään kestävästi.

Uhanalaiset luontotyypit ja lajit tunnistetaan kattavasti ja niiden säilymistä edistetään ja turvataan.

[Green City Accord](#) (Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 508)

Kaupunki ottaa vuoteen 2030 mennessä huomattavan edistysaskeleen biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä ja parantamisessa muun muassa lisäämällä viheralueiden määrää ja laatua, palauttamalla ekosysteemejä ja pysäyttämällä ekosysteemien häviämisen.

Tavoite 5 Kestävä liikkuminen

Kaavan tavoitteet

Alueella on toimivat ja nopeat joukkoliikenneyhteydet, jotka mahdollistavat autottoman elämän. Mahdollistetaan tehokkaan joukkoliikenteen sekä vesibussiliikenteen toteuttaminen alueelle. Sujuvat ja houkuttelevat nopean pyöräilyn reitit kannustavat kestäväään liikkumiseen. Avoimet rannat mahdollistavat liikkumisen meren äärellä. Ympäristöltään viihtyisät kävelyreitit yhdistävät Pansio-Pernon olevat asuinalueet rantaan ja uusien palveluiden luokse.

Toimenpiteet:

- Vähennetään arjen liikkumistarpeita osoittamalla alueelle virkistysalueita, lähipalveluita, työpaikkoja ja riittävä määrä asumista palveluiden mahdollistamiseksi.
- Suunnitellaan kaikille kulkumuodoille toimivat verkostot.
- Lisätään pohjois-eteläsuuntaisia sekä rantaa myötäileviä kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä.
- Kehitetään seudullisia yhteyksiä, ml. sujuva ja houkutteleva pyöräilyn pääväylä Turusta Raisioon.
- Osoitetaan mahdollisen vesiliikenteen pysähtymispaikat.
- Ohjataan Artukaisten logistiikka- ja teollisuusalueen raskas liikenne Naantalintien kautta Turun kehätielle.
- Huomioidaan osayleiskaavan ratkaisussa mahdollisen Jyrkkälän paikallisjuna-aseman sijoittuminen kaava-alueen tuntumaan.

Selvitykset:

- Liikenneselvitys
- Selvitys tehokkaan joukkoliikenteen jatkumisesta kaava-alueelle
- Selvitys vesibussi- ja saaristoliikenteen mahdollisuuksista
- Pienvenesataman veneiden talvisäilytyksen mahdollisuudet

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Turku houkuttaa kasvuyrityksiä ja investointeja tarjoamalla laadukkaat logistiset yhteydet.

Luomme hyvää arkea, viihtyisiä, saavutettavia ja turvallisia asuinalueita sekä ihmisten erilaisia elämäntilanteita tukevia palveluita.

Ekologiset arvot ohjaavat kaavoitusta, rakentamista ja liikkumisratkaisuja.

Turun asema kansainvälisen matkailun veturina ja liikenteen solmukohtana on vahva.

Turun kansainväliset liikenneyhteydet maalla, merellä ja ilmassa ovat erinomaiset.

Pormestariohjelma 2025–2029. Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta, kestäväää kasvua ja inhimillisiä tavoitteita (Kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 81)

Kestävä ja sujuva liikkuminen on yksi kasvavan kaupungin avainkysymyksistä. Sillä ratkaistaan kaupungin toimivuus, päästövähennystavoitteiden saavuttaminen, kaupunkitilan viihtyisyys, liikenneturvallisuus sekä vaikutetaan ihmisten terveyteen ja osallisuuteen.

Liikenteen päästöjen vähentämistä on tehostettava, jotta hiilineutraaliustavoite saavutetaan.

Keskeiset palvelut on oltava jokaisen saavutettavissa joukkoliikenneyhteyksin.

Toimenpiteet:

- Edistetään paikallisjunaliikenteen käynnistymistä yhteistyössä työssäkäyntialueen muiden kuntien kanssa ja huomioidaan mahdollisten paikallisjuna-asemien sijoittuminen kaavoituksessa.
- Lisätään liityntäpysäköintimahdollisuuksia seudullisena yhteistyöhankkeena kaupunkialueen ruuhkien hillitsemiseksi ja joukkoliikenteen käytön helpottamiseksi.
- Ohjelmoidaan pyöräilyn tavoiteverkon 2035 toteuttaminen.

Ilmastosuunnitelma 2029 (Kaupunginvaltuusto 16.5.2022 § 103)

Jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta lisätään aktiivisin toimin Yleiskaavan 2029 tavoitteiden mukaisesti. Turun yleiskaavan sekä kaupunkiseudun Rakennemallin mukainen tavoite kestävien kulkumuotojen osuudelle on yli 66 prosenttia vuonna 2030.

Turku on uudenlaisen liikkumisen edelläkävijä. Täysin hiilineutraalia liikkumista tavoitellaan 2030-luvun aikana. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi Turku luo aktiivisesti kestävästä liikkumiskulttuurista, johon kuuluvat vanhat ja uudet kestävät liikkumisen tavat sekä liikkumista helpottavat fiksut tekniset ja digitaaliset ratkaisut.

Liikkumistarvetta vähennetään ottamalla sekä yksityisten että julkisten palveluiden (mukaan lukien ostopalvelut) sijoittumisessa ja palveluverkon rakentamisessa systemaattisesti huomioon kestävästä liikkumisesta näkökulma.

Joukkoliikenteen käyttöä edistetään vahvasti kaupunki- ja liikennesuunnittelun keinoin. Tätä tukevat erityisesti sekoittunut ja tiivis kaupunkirakenne sekä palveluverkko.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan voimakkaasti kaikkina vuodenaikoina ja kansalaisia kannustetaan aktiiviseen arki-, hyöty- ja vapaa-ajan liikkumiseen. Pyöräilyllä on myös vahva hyvinvointi- ja terveysvaikutus, ja pyöräilyn sekä aktiivisen liikkumisen etuja tuodaan monipuolisesti esiin.

Raitiotien toteuttamisesta päätetään suunnitelmien valmistuttua.

Matkaketjuja edistetään luomalla niin kutsuttuja liikkumispisteitä, joissa on helppo vaihtaa kulkuvälineestä toiseen.

Kaupunkia pyritään suunnittelemaan niin, että palvelut, työpaikat ja harrastukset olisivat paremmin saavutettavissa ilman yksityisautoa. Siksi tavoitteena on eheä ja monipuolisempi yhdyskuntarakenne, jossa asuminen, palvelut ja työpaikat ovat sekoittuneet. Tutkitaan myös autottomien ja vähäisten suurkortteleiden toteuttamismahdollisuuksia (vrt. Pihlajaniemi).

Kävelylle ja pyöräilylle tarjotaan jatkuvat, korkeatasoiset pääyhteydet, turvalliset lähiraitit ja toimivat keskustajärjestelyt.

Palveluiden sijoittamista suunniteltaessa huomioidaan saavutettavuus kestävillä kulkutavoilla.

Turun kaupungin kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP)

(Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 § 189)

Turun liikenneympäristö ja palveluverkko houkuttelevat kaikkia liikkumaan turvallisesti, terveellisesti ja kestävästi.

Kestävien kulkutapojen osuus Turun sisäisillä matkoilla noussut 66 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä (55 % v. 2021).

Tie- ja katuliikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitettu vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä (164 kt v. 2015, –12 % v. 2023).

Vakavien henkilövahinko-onnettomuuksien määrä vähentynyt 50 % vuosien 2017–2021 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja 100 % vuoteen 2050 mennessä (10 uhria/v v. 2017–2021).

Tavoite 6 Turvallinen elinympäristö

Kaavan tavoitteet

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä muihin ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Huomioidaan olemassa olevat terveyshaittoja tai suuronnettomuusriskejä aiheuttavat toiminnot. Turvataan rannikkolaivaston Pansion tukikohdan tarpeet ja toimintamahdollisuudet.

Toimenpiteet:

- Varmistetaan tulvariskien hallinta alueella
- Sijoitetaan uusi maankäyttö riittävän etäälle terveyshaittoja tai suuronnettomuusriskejä aiheuttavista laitoksista tai hallitaan riskit muilla tavoin.
- Huomioidaan rannikkolaivaston Pansion tukikohdan toimintojen vaatimat suojaetäisyydet asumisen, palveluiden ja muiden herkkien toimintojen sijoittelussa.

Selvitykset:

- Pilaantuneiden maiden esiintyminen ja riskiarviointi
- Rantavesien pilaantuneisuus ja soveltuminen virkistyskäyttöön
- Rakennettavuusselvitys
- Pansio-Pernon turvallisuusselvitykset (tehty)
 - Vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja/tai varastoivien laitosten onnettomuuksien vaikutusten arviointi kaavoituksen näkökulmasta Pansion, Pernon ja Artukaisten alueella (Gaia Consulting Oy 2016, salassa pidettävä; julkisuuslain 24.1 § 8 kohta).
 - Vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja/tai varastoivien laitosten onnettomuuksien vaikutusten arviointi kaavoituksen näkökulmasta – Päivitys (Gaia Consulting Oy 2023, salassa pidettävä; julkisuuslain 24.1 § 8 kohta).

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Kaupunki on varautunut ilmaston lämpenemisen aiheuttamiin muutoksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Ilmastosuunnitelma 2029 (Kaupunginvaltuusto 16.5.2022 § 103)

Ilmastomuutoksen aiheuttamat riskit, haavoittuvuudet ja vaikutukset analysoidaan sekä suunnitellaan ja toteutetaan kattavasti tehokkaita sopeutumistoimia.

Turku varautuu ilmastomuutoksen aiheuttamiin riskeihin ja niiden vaikutuksiin pyrkien kehittämään ilmastokestävämmäksi kaupungiksi. Sopeutumistoimenpiteiden merkittävimmät kokonaisuudet ovat:

- Riskien ymmärtäminen ilmastotietoa lisäämällä
- Riskienhallinnan vahvistaminen
- Investoinnit sietokyvyn parantamiseksi
- Katastrofivalmiuden kehittäminen.

Tavoite 7 Haitallisten ilmastovaikutusten minimointi ja ilmastomuutokseen sopeutuminen

Kaavan tavoitteet

Minimoidaan haitalliset ilmastovaikutukset ja sopeudutaan ilmastomuutokseen. Uusiutuvan energian ratkaisut, energiatehokkuus ja kiertotalous ovat keskeisessä asemassa alueen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Toimenpiteet:

- Varaudutaan meritulviin tulvasuojelutoimenpiteillä, jättämällä tulvatilaa ja ohjaamalla rakentaminen riittävän korkealle.
- Turvataan riittävä latvuspeittävyys muun muassa hiilinielujen lisäämiseksi ja lämpösaarekeilmion torjumiseksi.
- Osoitetaan riittävät tilavaraukset luontopohjaisille hulevesiratkaisuille.
- Ohjataan kaavamääräyksillä vähähiiliseen rakentamiseen ja vähähiilisten rakentamisen materiaalien käyttöön.
- Käsitellään ja hyödynnetään rakentamisen ylijäämämaita alueella.
- Sisällytetään kaavaan määräyksiä uusiutuvasta energiasta ja energiatehokkuudesta (mukaan lukien tilavaraukset).

Selvitykset:

- Ilmastovaikutusten arviointi
- Rakennettavuusselvitys
- Vision rakentamisratkaisujen toteutettavuus ja kustannusvaikutukset sekä vaikutukset ilmastotavoitteiden toteutumiseen (täyttömaalle, rakennettaville saarille tai osittain meren päälle rakentaminen)
- Selvitys ruoppausmassojen läjittämisestä
 - Laivateollisuuden alueen satama-allas (Oravaisten rantapuiston länsipuolella): visio vs. sataman tarpeet, rakennettavuus pitkällä aikavälillä, ilmastovaikutukset, kustannukset
 - Verkkoluoto: läjitystarve, luontoarvot
- Pilaantuneiden maiden selvitys ja riskiarviointi
- Selvitys vaarallisten aineiden käsittelystä ja varastoinnista
- Materiaalien uusiokäyttö ja välivarastointi
- Uusiutuvien energiamuotojen käyttömahdollisuudet

Tavoitteita ohjaavat strategiat ja sitoumukset

Kaupunkistrategia: Turku 2030-luvulla (Kaupunginvaltuusto 14.2.2022 § 20)

Kaupunki on saavuttanut hiilineutraaliuden ja toimillamme on ilmakehää viilentävä vaikutus.

Kiertotalous luo Turun seudulla hyvinvointia ja uusia työpaikkoja, sekä vahvistaa alueen taloutta.

Samalla kaupunki on kuitenkin varautunut ilmaston lämpenemisen aiheuttamiin muutoksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Lähialueen luonnon hyvinvointi parantaa asukkaiden elämänlaatua ja tasaa voimistuneiden sääilmiöiden vaikutuksia.

Pormestariohjelma 2025–2029. Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta historiaa ja tulevaisuutta, kestäväää kasvua ja inhimillisiä tavoitteita (Kaupunginvaltuusto 9.6.2025 § 81)

Turun ilmastopolitiikan päätavoite on olla hiilineutraali kaupunkialue vuoteen 2029 mennessä. Turku tekee töitä sen eteen, että kaupungin toiminta muuttuisi ilmastopositiiviseksi vuoteen 2035 mennessä.

Samanaikaisesti päästöjen vähentämisen kanssa Turku varautuu ilmastonmuutokseen mahdollisimman kattavasti ja kaupunkia kehitetään muutoksen paremmin kestäväksi.

Ilmastosuunnitelma 2029 (Kaupunginvaltuusto 16.5.2022 § 103)

Maankäytön suunnittelussa ennakoidaan luonnonolojen aiheuttamat rajoitukset, aiheutuvat taloudelliset ja ympäristöriskit sekä tunnistetaan ristiriidat kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa. Sopeutumisen näkökulmasta suunnitellaan erityisen huolellisesti ja harkiten, jos tulvavaara-alueille rakennetaan.

Varsinais-Suomessa sijaitsee yksi merkittävä tulvariskialue, Turun rannikkoalue, joka on nimetty merivesitulvan vuoksi. Tulvariskialueella on viisi vaikeasti evakuoitavaa kohdetta sekä elintarvike- ja lääketeollisuuden kohteita ja ympäristölupavelvollisia kohteita. Erittäin harvinainen tulva aiheuttaisi myös sähkön ja lämmönjakelun keskeytymisen, puhelin- ja tietoliikenneyhteyksien katkeamisen ja tieliikenneyhteyksien katkeamisen sekä haittaisi Turun sataman toimintoja.

Puurakentamista ja muiden vähähiilisten rakennusmateriaalien käyttöä sekä materiaalitehokasta hybridirakentamista edistetään sekä kaupunkikonsernin omassa rakentamisessa että kaavoituksen keinoin (ml. tulevien vaatimusten ennakointi). Kaikessa rakentamisessa otetaan huomioon kiertotalouden näkökulma. Korjausrakentamista ja vanhojen rakennusten ja materiaalien uudelleen- ja uusiokäyttöä lisätään mahdollisuuksien mukaan. Esi-, infra- ja talonrakentamisen hiilijalanjälkeä pyritään pienentämään koko elinkaarella aktiivisesti ja tavoitteellisesti.

ITÄMERIHAASTE. Helsingin ja Turun kaupunkien yhteinen Itämeri-toimenpideohjelma 2024–2028 (Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 436)

Lisätään itämerivaikutusten huomiointia kaavoituksessa ja muussa maankäytön suunnittelussa

- Kuvaus:
 - o b. Laaditaan suunnitteluohje, jossa huomioidaan ekologisesti merkittävät rannat, pienvedet sekä PEMMA-alueet (Paikallisesti ekologisesti merkittävät vedenalaiset meriluontoalueet) ja huolehditaan riittävät suojavyöhykkeet, sekä täydentävät luontokartoitukset uusien hankkeiden yhteydessä.

Kehitetään hulevesien huomioon ottamista yleiskaavatasolta toteutukseen ja ylläpitoon asti.

- Kuvaus
 - o c. Huolehditaan riittävät tilavaraukset vesienhallinnalle.